

Socialnämnden

Förslag på ändringar av checkbelopp och villkor i kundvalet för daglig verksamhet enligt LSS

Förslag till beslut

1. Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att ändra checkbelopp enligt förslaget.
2. Socialnämnden ändrar auktorisationsvillkoren för daglig verksamhet enligt LSS i enlighet med omsorgsenhetens förslag. Villkoren gäller från och med 1 jan 2019.

Sammanfattning

Socialnämnden biföll den 27 mars 2018, § 23 ett politikerinitiativ från Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna (Alliansen). Initiativet innefattade en översyn av checkbelopp och villkor för daglig verksamhet enligt LSS. En sådan översyn har gjorts och utifrån detta föreslår omsorgsenheten en förändring av checkbelopp och mindre ändringar i auktorisationsvillkor gällande krav på ledning och personal. Förslaget om nya checkbelopp kommer att behandlas av kommunfullmäktige i mål och budget för 2019–2021 i november.

Ärendet

Bakgrund

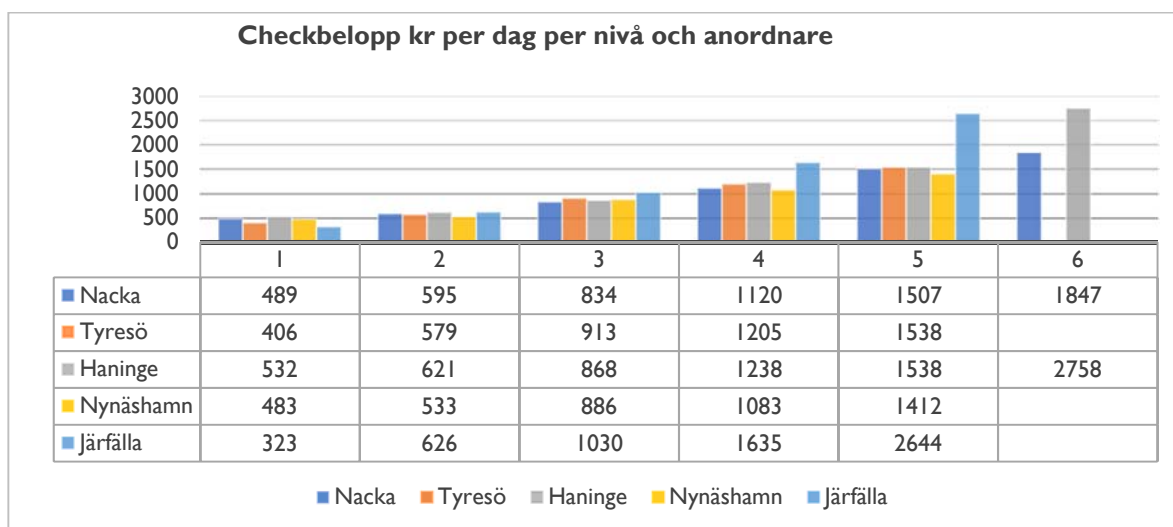
Alliansen föreslog att en översyn görs av auktorisationsvillkor och checkbelopp för daglig verksamhet. Kommunen behöver ligga på rätt nivå när det gäller ersättning för daglig verksamhet som är en betydande del av människors liv. Villkoren för daglig verksamhet sågs nyligen över men vid en jämförelse av checkbelopp med övriga kommuner ligger Nacka högre på vissa omsorgsnivåer men lägre på andra.

Nacka kommun har haft kundval av daglig verksamhet enligt LSS sedan 2012. Daglig verksamhet beviljas till personer i åldrarna 18-65 år som tillhör LSS personkrets 1 eller 2 och inte står till arbetsmarknadens förfogande. Målsättningen är en meningsfull sysselsättning för den enskilde. Verksamheten kan bestå av verksamhet i grupp eller vara individuellt integrerad på ordinarie arbetsmarknad. I december 2017 hade 242 personer daglig verksamhet. Det finns 33 godkända verksamheter med olika inriktningar inom kundvalet. Auktorisationsvillkoren för daglig verksamhet enligt LSS ändrades 1 juli 2017, då främst det geografiska området utökades. Efter att auktorisationsvillkoren ändrades har 8 nya verksamheter tillkommit.

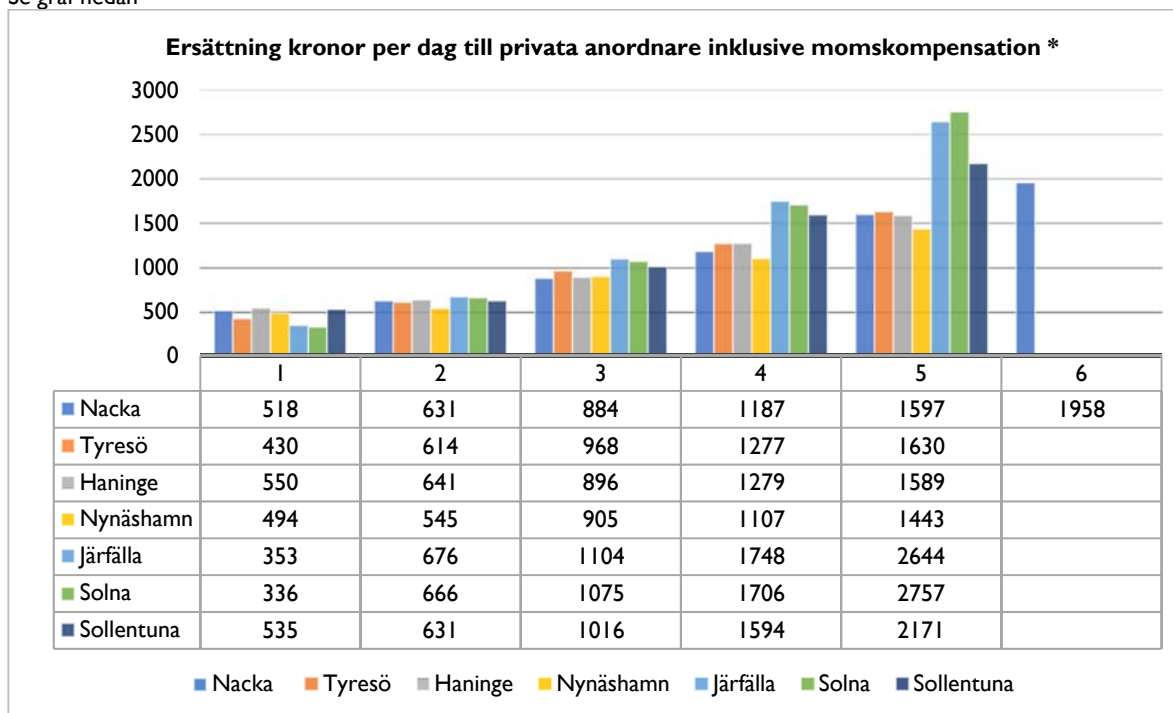
Jämförelse med andra kommuner

En fråga i politikerinitiativet är om Nackas ersättningar är rimliga och marknadsmässiga. Enheten har främst jämfört ersättningsnivåer med de kommuner inom Stockholms län som har valfrihetssystem, samma eller liknande nivåbedömningssystem samt samma antal ersättningsnivåer som Nacka kommun. Solna har ingen kommunal utförare av daglig verksamhet och Sollentuna ersätter sin kommunala utförare på ett annat sätt. Därför görs också en jämförelse med ersättningsnivåer till privata anordnare, dvs. inklusive momskompensation.

* Solna har ingen kommunal utförare av daglig verksamhet och Sollentuna ersätter sin kommunala utförare på ett annat sätt.

Se graf nedan

* Daglig verksamhet är inte en momspliktig verksamhet och därför saknar anordnarna avdragsrätt för moms. De kompenseras därför av kommunerna för detta i varierande grad. I Nacka är kompensationen för närvarande 6 procent.

Kunderna i Nacka

Tabellen nedan visar antalet kunder i Nacka per nivå, uppdelat på hel- och deltid samt på kommunala respektive privata anordnare.

Nivå	Kunder		Kommunala anordnare			Privata anordnare		
	Antal	Andel %	Antal heltid	Antal deltid	Andel per nivå %	Antal heltid	Antal deltid	Andel per nivå %
1	13	6%	1	0	3%	10	2	7%
2	44	20%	4	0	11%	35	5	22%
3	97	44%	12	1	34%	65	19	46%
4	25	11%	9	0	24%	16	0	9%
5	34	15%	10	0	26%	17	7	13%
6	7	3%	2	0	5%	4	1	3%
Summa	220	100%	38	1	100%	147	34	100%

Det är vanligast att kunderna har en privat anordnare och 44 % av målgruppen är i nivå 3. För de privata anordnarna är den största andelen av kunderna i de lägre nivåerna medan den största andelen kunder återfinns i de högre nivåerna för de kommunala anordnarna. En anledning till att de kommunala anordnarna har fler kunder i de högre nivåerna är att de har flera verksamheter som tar emot kunder med större stödbehov. I nivå 6 har två kunder kommunal anordnare och fem kunder har en privat anordnare.

I ersättningen till anordnaren ingår samtliga kostnader för uppdraget, såsom personalkostnader, lokalkostnader och habiliteringsersättning till deltagaren. Deltagaren svarar själv för sina matkostnader.

I dialog med anordnare har primärt de kommunala utförarna lyft fram att checknivåerna är för låga. Under slutet av 2017 och början av 2018 har den kommunala utföraren låtit göra en utredning av sina omsorgsverksamheter. Utredningen visade bland annat att egenregin gör underskott inom samtliga omsorgsverksamheter. Man menar att personalomkostnadspåslägg (PO) är högre i Nacka än i jämförelsekommunerna, att overhead-kostnaderna ökar mer än ersättningen. Verksamheten är personalintensiv vilket är till fördel för de privata anordnarna eftersom de privata anordnarnas ersättning är högre eftersom de får en momskompensation som är högre än den faktiska momsen. Anordnare har lyft fram att det är svårt att planera verksamheten med nuvarande uppräkningsmodell eftersom anordnaren inte vet om eller med hur mycket ersättningen kommer höjas förrän sent på året.

Förslag till förändringar

Omsorgsenheten föreslår att nivåerna tre, fyra och fem höjs med 15, 20 respektive 40 kronor per hel dag för att säkerställa att kunder med störst behov får det stöd de behöver. Förslaget innebär också att Nackas ersättningsnivåer kommer att ligga mer i linje med övriga kommuner. I den ursprungliga Södertörnsmodellen ingår 5 nivåer, nivå 6 är en nivå som tillkom 2014 i Nacka för

att kunna möta behovet hos personer med stort omvårdnadsbehov. Det finns för närvarande sju personer i nivå 6. Omsorgsenheten föreslår att nivå sex tas bort ur systemet. I de fall en person har ett större omvårdnadsbehov än nivå 5 ersätts anordnaren enligt särskild redovisning. Förslaget om nya checkbelopp kommer att behandlas av kommunfullmäktige i mål och budget för 2019–2021 i november.

Översyn av auktorisationsvillkor

En översyn av auktorisationsvillkor för daglig verksamhet gjordes under våren 2017 och började gälla 1 juli 2017. Med anledning av detta ser inte enheten något behov av att göra omfattande förändringar. Däremot föreslås att Nacka följer de krav som Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO) ställer när det gäller krav på ledning. Omsorgsenheten föreslår också att kraven på personalens kompetens anpassas. 75 procent av anordnarens personal ska uppfylla utbildningskraven i Socialstyrelsens vägledning *Rätt kompetens hos personal i verksamheter för personer med funktionsnedsättning*. Att anordnaren behöver ha kunskap om våld i nära relationer läggs till som krav i auktorisationsvillkoren. Förändringarna föreslås att börja gälla från och med 1 januari 2019.

Ekonomiska konsekvenser

Budgeten år 2018 för daglig verksamhet LSS är 59,8 miljoner kronor. Förslaget innebär att:

- checken för nivå 3 höjs med 15 kr per dag
- checken för nivå 4 höjs med 20 kronor per dag
- checken för nivå 5 höjs med 40 kronor per dag
- deltidssättningen höjs med 11 kr per dag för nivå 3 och 14 kronor för nivå 4 samt 28 kronor för nivå 5

Den föreslagna förändringen av nivå 3–5 ökar nämndens kostnader med cirka 0,8 miljoner kronor för 2019. När det gäller de personer nivå 6 kommer anordnarna enligt förslaget att ersättas enligt överenskommelse och faktiskt redovisade kostnader. Kundens behov av personalresurser utöver de som täcks av nivå fem kommer att prövas och det har inte varit möjligt att förekomma den behovsbedömningen för att bedöma storleken för en eventuell ekonomisk konsekvens.

Checkbelopp daglig verksamhet, LSS							
Ersättning, kronor per dag heltid	1	2	3	4	5	6	
År 2018	489	595	834	1 120	1 507	1 847	
Förslag år 2019	489	595	849	1 140	1 547	faktiska kostn	
Ersättning, kronor per dag deltid	1	2	3	4	5	6	
År 2018	353	417	584	785	1054	1293	
Förslag år 2019	353	417	595	799	1082	faktiska kostn	
Ekonomisk konsekvens per nivå (kr)	1	2	3	4	5	6	Summa
Heltid	0	0	300 300	130 000	280 800	-	711 100
Deltid	0	0	54 600	0	50 960	-	105 560
Summa	0	0	354 900	130 000	331 760	-	816 660

Utöver checken momskompenseras privata anordnare med för närvarande sex procents momskompensation.

Konsekvenser för barn

Daglig verksamhet är en insats för vuxna personer och förslaget får inga konsekvenser för barn.

Bilagor

1. Alliansens politikerinitiativ
2. Förslag till nya villkor för att vara godkänd anordnare av daglig verksamhet enligt LSS
3. Kort beskrivning av insatsnivåer, daglig verksamhet LSS

Elisabeth Axelsson
Enhetschef
Omsorgsenheten

Anna Spångmark & Emelie Berglund
Planerare/Utvecklare
Omsorgsenheten